

Beszállítói tevékenység a magyar vállalkozások körében

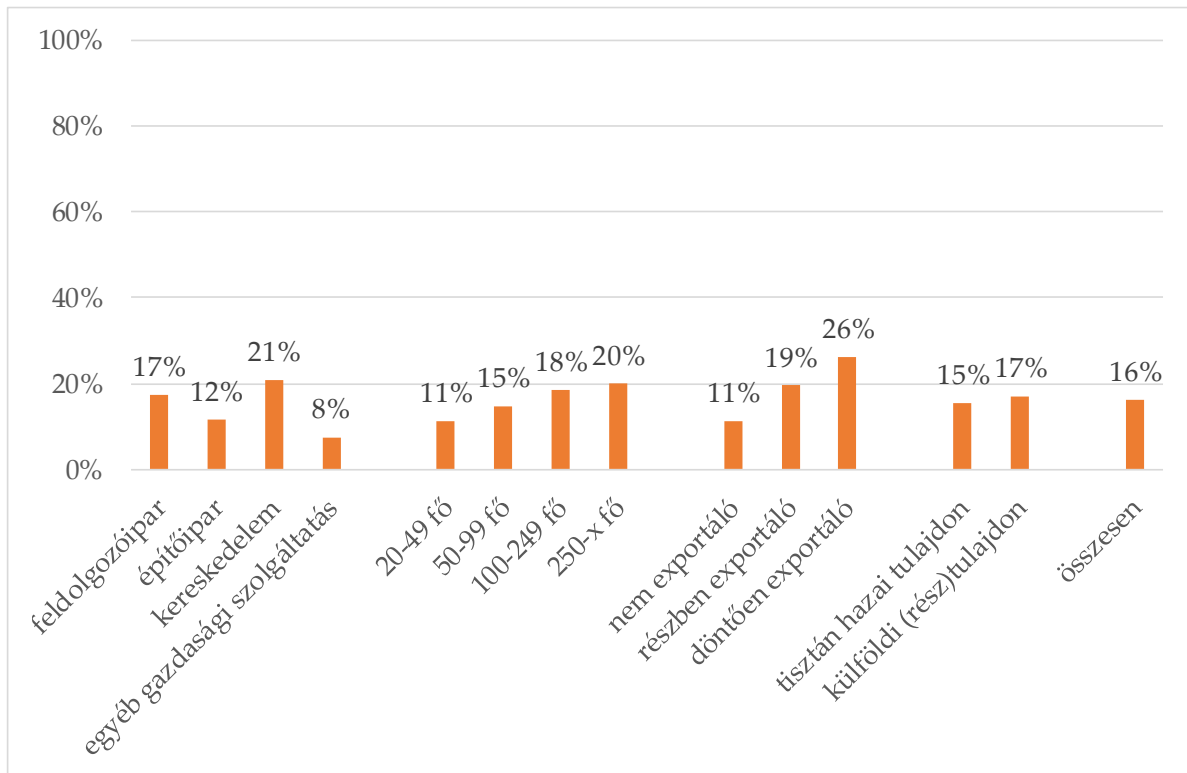
Írta: Horváth Ágoston (elemző, MKIK GVI)

2018. szeptember 10.

Az adatokról

Az elemzés az MKIK Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (MKIK GVI) negyedéves vállalati konjunktúravizsgálatának 2018. júliusi hullámán alapul, melynek keretében 400 cégvezetőt kérdeztünk meg. A negyedévről negyedévre azonos szerkezetű minta 300 kis- és középvállalkozást (20–249 fő között) és 100 nagyvállalkozást (250 fő felett) tartalmaz, melyek reprezentálják a vállalatok gazdasági teljesítményét és ágazati megoszlását. A felmérés elsősorban a vállalkozások üzleti helyzetéről, valamint rövid távú üzleti várakozásairól tájékoztat, emellett ebben a hullámban a beszállítói tevékenység elterjedtségéről is megkérdeztük a válaszadókat.

1. ábra: Beszállítói tevékenységet folytató cégek aránya ágazat, vállalatméret, exporttevékenység és tulajdonszerkezet szerint, százalék

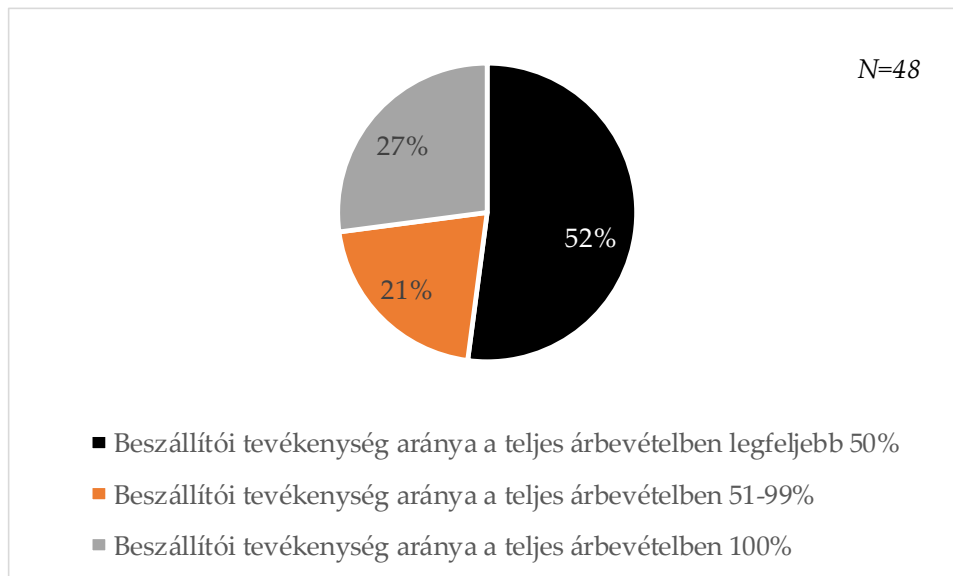
Forrás: GVI 2018

A beszállítói tevékenység elterjedtségével kapcsolatos eredményeinket az 1. ábrán foglaltuk össze. Látható, hogy a megkérdezett 400 vállalkozás körében 16%-os arányban vannak olyan cégek, amelyek végeztek beszállítói tevékenységet 2017 folyamán. A vizsgált háttérváltozók közül statisztikai értelemben szignifikáns módon csak az exporttevékenységgel függ össze a beszállítói aktivitás: megállapítható, hogy minél inkább exportorientáltak a vállalatok, annál jellemzőbb, hogy beszállítói tevékenységet is folytatnak. (Azok a cégek, amelyek egyáltalán nem exportálnak, mindössze 11%-os arányban válnak beszállítóvá, míg a döntően exportálóknak, amelyek esetében az export teljes éves értékesítésből való részesedése 50% fölötti, már 26%-a végez beszállítói tevékenységet.)

Ágazatok szerint az látható, hogy a kereskedelmi (21%), valamint a feldolgozóipari (17%) vállalkozásokra inkább jellemző a beszállítói tevékenység az építőipari (12%), illetve az egyéb gazdasági szolgáltatást nyújtó (8%) cégekhez képest. A nagyobb, illetve a külföldi (rész)tulajdonban lévő vállalatokra eredményeink alapján valamelyest jellemzőbb a beszállítói tevékenység a kisebb, valamint a tisztán hazai tulajdonban lévő vállalkozásokhoz képest, ugyanakkor ezek a különbségek statisztikai értelemben nem szignifikánsak.

Azon 65 vállalat közül, amely a vizsgálat szerint végez beszállítói tevékenységet, összesen 48 (74%) válaszolt arra a kérdésre, hogy árbevételének hány százaléka származik beszállítói tevékenységből. A 2. ábrán látható, hogy ezen vállalkozások 52%-a esetében a beszállítói tevékenységből származó bevétel az összes értékesítés legfeljebb felét teszi ki, 21% válaszolta azt, hogy bevételei nagyobb részének (51–99%-a) forrása beszállítói tevékenység, míg 27%-uk számára az összes árbevétel beszállítói tevékenységből keletkezik.

2. ábra: A beszállítói tevékenységből származó bevételek jelentősége a teljes árbevételben, a beszállítói tevékenységet folytató cégek körében

Forrás: GVI 2018

A beszállítói tevékenység jelentőségét az árbevételben ágazat, vállalatméret, exporttevékenység, és tulajdonszerkezet szerint is megvizsgáltuk, de egyik esetben sem találtunk statisztikai értelemben szignifikáns összefüggést. Mivel ebben szerepet játszhat az alacsony elemszám is, érdemes lenne ezt a kérdést nagyobb mintán is megvizsgálni.